

ПРО СПІВ ПРОСТОГО ЛЮДУ

Стаття Дениса Зубрицького „Про спів простого люду”, опублікована у другому випуску календаря-альманаху „Львівський Пілігрим” (1823), стала відповіддю на публікацію Карла Йозефа фон Гюттнера „Народні пісні”, надруковану у першому числі щорічника (1822). У статті Д. Зубрицький, окрім заклику записувати твори народної творчості, вперше в галицькому народознавстві подав перелік фольклорних жанрів, звернув увагу на відмінності народної традиції залежно від її територіального поширення, ставши таким чином передвісником української мелогеографії.

Ключові слова: Денис Зубрицький, календар-альманах „Львівський Пілігрим”, народні співи.

Розвідка Дениса Зубрицького¹ „Про спів простого люду” була опублікована у другому випуску щорічного календаря-альманаху „Львівський Пілігрим” на 1823 рік² і стала відповіддю на публікацію професора Львівського університету Карла Йозефа фон Гюттнера „Народні пісні”, надруковану у першому числі річника³. У своєму дописі К. Й. фон Гюттнер закликав небайдужих галичан „звернути увагу на спів простого люду”⁴, акцентував на значущості народних пісень для вивчення власної культури, заохочував до збору цих „виразників народного характеру” та наголошував на потребі записувати не лише словесні тексти, а й мелодії народних пісень⁵.

¹ Денис Зубрицький (1777–1862) – галицький історик, архівіст, етнолог, мовознавець, член-кореспондент Петербурзької академії наук (1855).

² O śpiewach ludu polskiego (Przez Dyonyzego Zubrzyckiego) // Pielgrzym Lwowski. – Lwów, 1823. – S. 49-50. = Ueber galizische Volkslieder (Von dem Herrn Dionysius Zubrzycki) // Der Pilger von Lemberg. – Lemberg, 1823. – S. 44-45.

³ Hüttner K.J. von. Spiewy Ludu / Karl Joseph von Hüttner // Pielgrzym Lwowski. – Lwów, 1822. – С. 86-93; = Hüttner K.J. von. Volkslieder (Mit Bemerkungen begleitet vom Herausgeber) / Karl Joseph von Hüttner // Der Pilger von Lemberg. – Lemberg, 1822. – S. 86-96; = Гюттнер К.Й. фон. Народні пісні / Карл Йозеф фон Гюттнер / переклад з німецької мови та коментар Андрія Вовчака // Етномузика : збірка статей та матеріалів пам’яті Миколи Лисенка. – Львів, 2013. – Число 9. – С. 102-121.

⁴ O śpiewach ludu polskiego (Przez Dyonyzego Zubrzyckiego) // Pielgrzym Lwowski. – S. 49.

⁵ Довгалюк І. Перша публікація народних мелодій у Галичині / Ірина Довгалюк // Етномузика : збірка статей та матеріалів пам’яті Миколи Лисенка. – Львів, 2013. – С. 93-101.

К. Й. фон Гюттнер був засновником і редактором першого випуску „Пілігрима” й, очевидно, мав намір продовжити своє починання, однак раптова смерть перервала плани видавця. Випустити черговий номер календаря „Львівський Пілігрим” узявся його товариш та однодумець, професор Львівського університету Йозеф Маусс¹.

Попри зміну редактора, структура та політика календаря не помінялися. „Залишаючись вірними планам творців Пілігриму”², було збережено його основні рубрики. Так, новий щорічник, як і його попередник, вийшов двома мовами – польською та німецькою, і складався з двох розділів: календарної та літературно-науково-довідкової. Окрім самого календаря на 1823 рік, тут були надруковані також літературні твори та розмаїті дописи на наукові й освітні теми (про барометр, термометр, гігrometer), господарські поради (про розсаду капусти, вирощування агрусу тощо) та різна довідкова інформація („Диліжансові тарифи”, „Порядок нарахування зарплати”, „Розклад руху пошти” й інші).

Пrawdopodobно, К. Й. фон Гюттнер підібрав матеріал і до другого випуску календаря-альманаху й, очевидно, прийняв до друку також розвідку Д. Зубрицького. Важко нині сказати, що спонукало Д. Зубрицького звернутися до теми, піднятої в першому випуску „Пілігрима”. Можливо, як припускає Василь Щурат, він „сам, себто незалежно від Гюттнера, прийшов до зрозуміння” потреби вивчати власну народну культуру, але не виключено і те, що Д. Зубрицький таки „уляг впливам Гюттнера”³.

Загалом, студія Д. Зубрицького стала важливим поступом у розвитку в краї народознавчої теоретичної думки. Автор не тіль-

¹ Pielgrzym Lwowski, czyli według nadpoziomu Lwowskiego ułożony Kalendarz na rok po narodzeniu Chrystusa 1823 (liczący 365 dni), zawierający także rzeczy służące ku zabawie płci obojga i każdego stanu, równie jak i rozmaite przedmioty gospodarstwa dotyczące/ Przez Józefa Maussa, filozofii doktora publicznego przy Uniwersytecie Lwowskim. – Lwów: Nakładem i drukiem Józefa Jana Pillera, księgarza i typografa, 1823. = Der Pilger von Lemberg, ein neuer, nach dem Horizonte von Lemberg eingerichteter Almanach, auf das Jahr nach Christi Geburt 1823 (von 365 Tagen) mit einem literarischen, ökonomischen und unterhaltenden Lesebuche für gebildete Personen beyderley Geschlechtes und jeden Standes, dann mit einem sehr bequemen und nützlichen Haus- und Geschäftsbuche versehen. – Lemberg: Gedruckt und im Verlage bey Joseph Johann Piller, k. k. Gubernial Buchdrucker und Buchhändler, 1823.

² Przedmowa // Pielgrzym Lwowski / Przez Józefa Maussa, filozofii doktora publicznego przy Uniwersytecie Lwowskim. – Lwów, 1823. – [S. 2].

³ Щурат В. Початки слави української народньої пісні в Галичині / Василь Щурат. – Львів, 1927. – С. 9.

ки продовжив, але й розвинув запропоновану К. Й. фон Гюттнером для обговорення актуальну на той час у Центрально-Східній Європі проблему дослідження народної культури та вперше у Галичині підняв низку й інших важливих народознавчих питань.

У своїй розвідці, будучи, вочевидь, знайомим із європейською літературою, Д. Зубрицький констатував, що „освіщені мужі сусідніх народів, переконані в позитиву збирання народних скарбів, <...> зайнялися їх старанним вивченням і видобуванням з-під спуду забуття та зневаги”¹ і закликав краян брати з них приклад. Відтак автор дав високу оцінку власній народній культурі та відзначив, що навряд „чи якийсь інший народ може мати стільки пісень простого люду як народи слов'янські, а особливо руські та польські”². У статті Д. Зубрицький уперше в галицькому народознавстві спробував дати визначення жанровому розмаїттю галицьких пісень, які „окрім незлічених побожних, мають пісні весільні, жнивварські, при спанню (колискові) та віддаванню вінця, пісні історичні, цехові, мисливські, плотогонів і пастуші”³.

Д. Зубрицького також можна вважати і передвісником української мелогографії. Він першим звернув увагу на відмінності в пісенному і танцювальному фольклорі, пов'язані з його територіальним поширенням. „Пісні галичан, так само як їхні танці, з огляду на характер та ознаки, які їх розрізняють, можна поділити на три розряди – руський, польський та гірський, а ці знову ж розкладаються на різні поділи, бо майже кожна околиця, ледве не кожне село, має свої власні улюблені танці та пісні”, – писав дослідник⁴. Далі він спробував охарактеризувати та порівняти виокремленні ним три основні групи пісень. Майже через сто літ потому те ж відзначив Станіслав Людкевич: „Я завважив, що сливе кожний повіт, навіть нераз околиця, одна група сіл, або й одно село виявляє свою більше або менше виразну, окрему фізіономію у піснях”⁵.

За прикладом К. Й. фон Гюттнера свою статтю Д. Зубрицький намагався проілюструвати цитованими народними піснями. Щоправда, автор навів зразки тільки двох руських пісень „Шумит, шумит дубровонька” та „Юж три дні і три неділи”. Натомість інші групи пісень галицького люду – „польські та гірські” – представленими не були. До того ж, слова пісень автор подав лише у

¹ O śpiewach ludu polskiego (Przez Dyonizego Zubrzyckiego)... – S. 49.

² Там само.

³ Там само.

⁴ Mauss J. Przemowa // Pielgrzym Lwowski. – [S. 2].

⁵ Людкевич С. Передмова / Станіслав Людкевич // Роздольський Йосип, Людкевич Станіслав. Галицько-руські народні мелодії : у 2 ч. – Львів, 1906. – Ч.1. – С. XVI. – (Етнографічний збірник НТШ. – Т. XXI).

польському випуску „Пілігрима” та й то хіба українською мовою в латинській транслітерації без німецького перекладу, як це було зроблено в „Пілігримі” на 1822 рік.

Після наведених пісенних текстів Д. Зубрицький зазначив: „Мелодія до обох додається”¹. Очевидно, дослідник планував, як і К. Й. фон Гюттнер, опублікувати їх в виокремленому додатку. Наразі пошук нот у бібліотеках України та зарубіжжя не приніс сподіваних результатів. Мабуть, мелодії надрукованими таки не були. На непагінованій картці, приклеєній до останньої сторінки календаря, там де у „Пілігримі” на 1822 рік знаходився нотний додаток, є лише малюнки колосків.

Підтвердженням здогаду, що ноти так і не були надрукованими, є й те, що жодний дослідник, який писав про цю публікацію у XIX–XXI століттях, не дав бодай якогось їхнього опису. Про музичний додаток або ж взагалі навіть і не згадували², або ж повторюючи ремарку самого Д. Зубрицького, зазначали, що „мелодії долучаються”³, або робили голослівні висновки, що „музичний додаток загублений”⁴. Немає жодної інформації про нотну вклейку й у низці бібліографічних покажчиків. Так, Іван Левицький, який інформуючи про перший випуск „Пілігрима” на 1822 рік та зазначаючи про „додання двох руських пісень в німецькому перекладі з нотами”⁵, про мелодії у другому виданні „Пілігрима” також не згадував. Не писав про наявність нот у „Пілігримі” на 1823 рік і бібліограф Олександр Андрієвський, хоч також констатував наявність нотного додатку у його першому випуску⁶. Мирослав Мороз публікацію Д. Зубрицького взагалі не індексував, побіжно згадуючи про неї хіба у коментарях⁷.

Піонерська стаття Д. Зубрицького не залишилась непоміченою і мала значний резонанс серед сучасників. Його новаторські думки,

¹ O śpiewach ludu pospolitego (Przez Dyonizego Zubrzyckiego)... – S. 50.

² Правдюк О. Українська музична фольклористика / Олександр Правдюк. – Київ, 1978. – С. 79-80; Колесса Ф. Історія української етнографії / Філарет Колесса. – Київ, 2005. – С. 58.

³ Дем’ян Г. Українська фольклористика в Галичині кінця XVIII – початку XIX ст. / Григорій Дем’ян. – Львів, 2004. – С. 74-75.

⁴ Волинський Й. Перша публікація мелодій українських народних пісень у Галичині / Йосиф Волинський // Питання історії і теорії української музики. – Львів, 1957. – Вип. 1. – С. 49.

⁵ Левицький І. Галицько-руська бібліографія / Іван Левицький. – Львів, 1887. – С. 6.

⁶ Андрієвський О. Бібліографія літератури українського фольклору / Олександр Андрієвський. – Київ, 1930. – С. 12.

⁷ Мороз М. Бібліографія українського народознавства: У 3 т. / Мирослав Мороз. – Львів, 1999. – Т. I. – С. 368.

викладені на сторінках „Пілігриму”, були реферовані у народознавчих публікаціях наступників, зокрема Людвіка Пйонткевіча¹, Вацлава Залеського², Миколи Закревського³. Свідченням актуальності піднятих у розвідці проблем є й те, що дослідження Д. Зубрицького було перекладено російською і під назвою „О простонародных песнях” опубліковано у московському літературно-політичному журналі “Вестник Европы”⁴. Між іншим, також без жодної згадки про нотний додаток, хоча, водночас, наприкінці статті Д. Зубрицького було коротко ановано публікацію К. Й. фон Гюттнера „Народні пісні” та передруковано руські народні мелодії, подані у „Пілігримі” на 1822 рік.

Отож розвідка Д. Зубрицького „Про спів простого люду”, як і публікація К. Й. фон Гюттнера, мали доленосний вплив на зацікавлення галичан власним фольклором. Завдяки цим дослідженням, „серед тодішньої молодіжжі Галичини почав помалу прокидатися інтерес до пізнання рідного краю та народу, почалося записування пісень, переказів, приповідок”⁵.

* * *

Стаття Д. Зубрицького „Про спів простого люду” вперше друкується українською мовою. За основу перекладу взято її польськомовний варіант, оскільки саме він є найповнішою її версією. У пропонованій публікації були враховані також і німецько-, і російськомовний варіанти розвідки. Різничитання усіх версій, а також коментарі перекладача відзначені у посторінкових примітках.

При перекладі та переведенні у кирилицю пісенних текстів максимально збережено стилістику авторського тексту.

Принагідно висловлюю щире подяку Богданові Луканюку й Андрієві Вовчаку за допомогу в перекладі статті.

На долученому до „Етномузики” CD викладено фотокопії друкованої розвідки Д. Зубрицького польською, німецькою та російською мовами.

¹ Piątkiewicz L. O pieśniach ludu polskiego i ruskiego / Ludwik Piątkiewicz // Pątnik národowy. – Lwów, 1827. – S. 90-128.

² Zaleski W. (Waclaw z Oleska). Rozprawa wstępna / Waclaw Zaleski // Zaleski Waclaw (Waclaw z Oleska). Pieśni polski i ruski ludu galicyjskiego. – Lwów, 1833. – S. III-LIV.

³ Закревский Н. О малороссійских песнях / Николай Закревский // Старосветский бандуриста: Избранные малоросійские и галицкие песни и думы. – Москва, 1860. – Книга Первая. – С. I-VIII.

⁴ Зубрицкий [Д]. О простонародных песнях / Денис Зубрицкий // Вестник Европы. – 1827. – Ч. 154. – С. 191-201.

⁵ Франко І. Огляд праць над етнографією Галичини в ХІХ в. / Іван Франко // Франко Іван. Вибрані статті про народну творчість. – Київ, 1955. – С. 234.

Публікація адресована дослідникам, викладачам і студентам, але й також усім, хто цікавиться історією вітчизняної етно-музикології, фольклористики, етнографії та культури, покликана зробити загальнодоступною цю маловідому працю та продовжити збір джерельних матеріалів для укладання в майбутньому антології-хрестоматії „Галицька думка про народну творчість”.

Ірина Довгалюк

Минулорічний „Львівський пілігрим” висловив побажання, аби звернути увагу на народний спів простого люду, оскільки кожному, кому милі рідні сторони, старожитності, простота звичаїв, знання як формувалася мова та чим живе селянство, – той не зможе бути байдужим до пісень простолюду. Освіченні мужі сусідніх народів, переконані в позитку збирання народних скарбів, за допомогою яких предки часто старалися передати нащадкам пам’ять про надзвичайні події, почали розшукувати ці скарби, зайнялися їх старанним вивченням і видобуванням з-під спуду забуття та зневаги, в яких вони залишилися поховані часом та упередженістю.

У Німеччині першорядні вчені, такі як Гердер, Герес, Бюшінг, Боте, Ціска, Шотки¹ й інші, тої праці, нехай і мозольної, не страшилися і майже немає закутка даного вельми розгалуженого народу, де би цей особливий предмет не привернув до себе найпильнішу увагу. Ба більше, п[ан] Вук видав мовою свого народу два томи сербослов’янських народних пісень². Тільки в нас у Галичині та, мабуть, і в Польщі, ніхто дотепер не звернув уваги на це джерело історичних відомостей і славу першості в цій галузі³. Тож ніхто не зможе заперечити редакторові Львівського Пілігрима, котрий у своїм виданні не тільки помістив змістовну розправу з кількома піснями та відпо-

¹ З указаних Д. Зубрицьким німецьких учених наразі вдалося ідентифікувати перших трьох: Йоганн Нотфрід Гердер (Herder, 1744–1803), філософ, письменник, критик, видавець антології „Голоси народів у піснях” (1778–1779); Йоганн Йозеф Геррес (Görres, 1776–1848), філософ, письменник, іраніст, автор „Історії міфології азійського світу” (1810); Антон Фрідріх Бюшінг (Büsching, 1724–1793), теолог, географ, історик і педагог, видавець „Журналу нової історії та географії” (25 томів, 1767–1793), де знайшлися, зокрема, цінні відомості з слов’янської етнографії.

² Йдеться про Вука Караджича (1787–1864), сербського філолога і фольклориста. 1819 року він побував у Львові. Д. Зубрицький покликається на перше видання збірника „Српскі народне пјесме” (1814–1815).

³ У російській версії статті трохи інакше: „<...> джерело відомостей про старину, якими наш край переважно може гордитися перед іншими”.

відними мелодіями, але й, окрім того, постарався їх перекласти німецькою, щоби дати уявлення німецьким народам про насолоду та почуття, якими вміє перейнятися простий галицький люд¹.

Не один чванько подібне заняття вважає за низьке, не гідне його величі. – Що ж то за нікчемна думка, – говорить, – марнувати час на вишукування та збирання співів простацтва й принижуватися до нікчемного мотлоху? Для чого, врешті, могли б придатися такого роду зібрання та партацтва? Але ж не так мається справа; хто спізнає, наскільки видання народних пісень, забобонів, звичаїв, казок, оповідань, а навіть пересудів спричинилося до відкриття не одної історичної правди, до спростування багатьох сумнівів, вияснення старовинних облуд, їх взаємозв'язку, джерел походження та з якою були прийняті оцінкою, той мусить змінити свою думку й таку працю не приймати за даремну та нікчемну, як здавалося б на перший погляд².

Не знаю, чи якийсь інший народ має стільки пісень простого люду як народи слов'янські, а саме руський і польський. Окрім незлічених побожних, мають вони пінія весільні, жнивварські при сплітанні та врученні вінка, пісні історичні, цехові, мисливські, плотогонів та пастухів, а навіть кожний танець супроводжується співанками, які хвацький молодець, ніби натхненний віщим духом, водночас творить і співає посеред танцю. Мені не доводилося чути лицарських і воєнних пісень, і це є доказом, що ці народи, залюблені в землеробстві, в своїх мирних дворах не відчували потягу до загарбництва.

Попри побожне завзяття священиків, які викорінювали ідолопоклонні забобони та звичаї, їх є ще багато, особливо на Русі. Записування цих обрядів чи традицій, які сягають поганських віків або принаймні зберегли про них пам'ять, так само як збирання пісень, спричинилося б до укладення слов'янської міфології. Початок цьому, хоч не знаю успішно, чи ні, намагався покласти ще в 1807 році вчений Суrowецькі³.

¹ У російській версії статті це речення відсутнє.

² У німецькій версії статті цей абзац, зберігаючи основну думку, подано дещо стиліше: „Така справа могла би декому навіть видатися несуттєвою. Проте цілком інакше міркуватиме той, хто переконаний, як багато могло би принести цілеспрямоване збирання народних пісень та забобонів, захованих у них, казок, звичаїв і переказів для роз'яснення та виправлення головно давнішої історії”.

³ У німецькій версії статті цей абзац відсутній.

Вавжинец Суrowецькі (Wawrzyniec Surowiecki, 1769–1827), польський економіст, публіцист, освітянин, історик-славіст і географ. Із 1795 року навчався в Львівському університеті, водночас редагував кілька місцевих часописів. Очевидно, Д. Зубрицький має на увазі його „Розправу про способи доповнення історії та знання давніх Слов'ян”, виголошену у варшавському Товаристві приятелів

Пісні галичан, так само як їхні танці, з огляду на характер та ознаки, які їх розрізняють, можна поділити на три розряди – руський, польський та гірський, а ці знову ж розкладаються на різні поділи, бо майже кожна околиця, ледве не кожне село, має свої власні улюблені танці та пісні. Перший розряд – руський, що, здається, є найчисельнішим, містить багато повістей, а саме про якогось Саву, про певного Князя й інших, які я в молодості часто чув, та які тепер призабулися мені, повні насолоди і піднесення живні пісні при врученні вінка панові, і незліченна кількість думок, елегій та любовних пісень – усі мають ознаки розчуленого смутку та певної оригінальності, що відрізняють їх від пісенності кожного іншого народу; навіть у двох відомих мені найвеселіших [піснях], мелодія яких служить до танцю як то коломийка та коцюрбуха, пробивається чутлива меланхолійність.

Прикладом любовної думки може служити наступна:

Шумит, шумит дубровонька,
Тужит, тужит дівчинонька,
Тужит, тужит і думає,
На недолю нарикає.

Ах, недоля всім немила,
Чом жесь мене не втопила¹,
Лутче було утопити,
Ніж з мильонькім розлучити.

Куда іду, оберну ся,
Назад себе, огляню ся,
Ах, як плачу, гди зобачу,
Літа свої дармо трачу. і т. д.

Пісенька веселішого старовиннішого змісту: жаль вдови за чоловіком².

науки на початку 1809 року й опубліковану в „Річнику” цього Товариства за 1812 рік (т. 8).

¹ У польській версії: „утопила”, що збільшує нормальний 4-складник на одну силу та псує засадничу структуру 8-складового силабічного вірша (тобто 5+4 замість 4+4). У російській версії ця хиба виправлена заміною початкової голосної на приголосну „утопила”, на цій підставі аналогічне виправлення зроблено й тут.

² У російській версії це речення викладене дещо інакше: „А ось пісня, забавна своїм змістом. Вдова оплакує померлого чоловіка”.

Юж три дні і три неділи
Як мого мужа комари зіли,
Та іще кажут люде, що я не журу ся
А я журу ся, піду утоплю ся;
Утоплю ся нині, нині
В червонім вині, вині.

Ах, ах, зажурила ся
Скрипками, дутками надсадила ся.
Та іще кажут люде, що я не журу ся
А я журу ся, піду удушу ся;
Удушу ся нині, нині
В пуховой перині, перині.

Ах! ах, зажурилася
Скрипками, дутками надсадилам ся.
Та іще кажут люде, що я не журу ся,
А я журу ся, піду зарижу ся;
Зарижу ся нині, нині
Каплуна по шиї, шиї.
Ах! ах! і т. д.
Та іще кажут люде, що я не журу ся,
А я журу ся, піду завішу ся;
Завішу ся нині, нині
Хлопцьові на шиї, шиї.

Ах! ах! і т. д.

Мелодії до обох [пісень] додаються¹.

Другий розряд творять пісні люду польського племені в частині Сяноцького, Ясельського, Ряшівського округів та тих, що проживають далі на захід, [і] цілком відрізняються від руських пісень. Характеристична риса польських пісень і танців – інколи поважність з утіхою, але здебільшого жвавість та веселість. Немає роздумів, всюди дихає розкіш, свобода та живе відчуття щасливого побуту. Важливою є загадка, яка ж то причина, що на пісні двох братніх, а навіть змішаних народів наклала настільки відмінну печать? Невже переконання, що один народ підкорений, а інший панівний, викликало такі різні почуття, тому пісні одного мають сумний характер, а іншого веселий?

¹ У німецькій версії статті тексти пісень, як і ремарка про долучені мелодії, відсутні.

Третій розряд складають співи гірських русинів, які проживають від кордонів Семиградських, а радше Буковини, аж до Сандецького округу в Карпатах. Співи горян, наскільки я міг чути, тримаються, здається, середини між меланхолією руських і веселістю польських, мають переважно любовний зміст, виражаючи тугу за втраченим або відсутнім коханим. [Я] не жив між горянами, через те не можу докладно описати їхні співи¹.

У кожному з цих розрядів є незлічена кількість коротких танцювальних пісень, особливо до танцю на кшталт австрійських пісень *Neitharda*², та своєю двозначністю вони посягають на пристойність, тож слушно можуть бути пущеними в непам'ять³.

Не гоже сумніватися, що цей предмет не зацікавить світличих осіб обох статей і не напоїть їх бажанням зайнятися видобуванням із забуття незнаних народних віршів, бо не можна вважати, що пісні, повні чару, особливо руські, які тепер ще збереглися тільки в устах простого люду, можуть бути витвором грубого простацтва. Щойно нині, коли в освіченій верстві польська мова переважила руську, руські пісні перейшли до простолюддя, що zostалися при мові своїх предків.

Денис Зубрицкий. О пении простых людей.

Статья Дениса Зубрицкого «О пении простых людей», опубликованная во втором выпуске календаря-альманаха «Львовский Пилигрим» (1823), стала ответом на публикацию Карла Йозефа фон Гюттнера «Народные песни», напечатанную в первом номере ежегодника (1822). В статье Д. Зубрицкий, кроме призыва записывать произведения народного творчества, впервые в галицком народоведении подал перечень фольклорных жанров, обратил внимание на различия народной традиции в зависимости от ее территориального распространения, став таким образом предвестником украинской мелогографии.

Ключевые слова: Денис Зубрицкий, календарь-альманах «Львовский Пилигрим», народные песни.

¹ У німецькій версії статті цей абзац відсутній.

² Очевидно, в польській версії статті це слово надруковано з помилкою, в німецькій версії є *Neidhard's*, отже, його правильніше треба читати: „<...> австрійських пісень *Neidhard'a*”.

Найдгард або Найдгарт фон Ройнталь (*Neidhard, Neidhart von Reuental*) – середньовічний поет-музикант першої половини XIII століття, якого жартивливи та сатиричні пісеньки в „селянському стилі” пішли в народ.

³ У німецькій версії статті частина речення після коми відсутня, а в російській зміст цього абзацу переданий скорочено.

Denys Zubryc'kyj. About Singing of Common People.

The article of Denys Zubryc'kyj "About singing of common people", published in the second issue of the calendar-almanac "Lviv Pilgrim" (1823), was a response to the publication of Karl Josef von Guettner "Folk Songs", that was published in the first issue of the Yearbook (1822). In the article of D. Zubrytskyy except of call to record the works of folk art, for the first time in Galician Ethnology filed for folk genres, drew attention to the differences in folk traditions depending on its spatial distribution, thus became the harbinger of Ukrainian meleography.

Key words: Denys Zubryc'kyj, calendar-almanac "Lviv Pilgrim", folk singing.